

HAL
open science

—
Santiago Perez, Nadège Troussier, Tatiana Reyes

► **To cite this version:**

Santiago Perez, Nadège Troussier, Tatiana Reyes. — . Livre Blanc
- Economie circulaire et développement durable des Balkans : Objectifs mondiaux de développement durable 2019, Balkan Institute for Sustainable Development, pp.33-35, 2019, 978-619-91384-2-7. hal-02502272

HAL Id: hal-02502272

<https://utt.hal.science/hal-02502272>

Submitted on 11 Mar 2020

HAL is a multi-disciplinary open access archive for the deposit and dissemination of scientific research documents, whether they are published or not. The documents may come from teaching and research institutions in France or abroad, or from public or private research centers.

L'archive ouverte pluridisciplinaire **HAL**, est destinée au dépôt et à la diffusion de documents scientifiques de niveau recherche, publiés ou non, émanant des établissements d'enseignement et de recherche français ou étrangers, des laboratoires publics ou privés.

Copyright

БЯЛА КНИГА

КРЪГОВА ИКОНОМИКА И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА БАЛКАНИТЕ

2019

ГЛОБАЛНИ ЦЕЛИ
за устойчиво развитие

Екипът на Балкански институт за устойчиво развитие изразява искрени благодарности на всички партньори и участници в изготвянето на тази първа Бяла книга за кръгова икономика и устойчиво развитие на Балканите.

Бихме искали да отправим специални благодарности към представителите на **Белгийското посолство** в Република България и Република Северна Македония и най-вече на **Ан Дефурни** и **Елена Никодиновска** за тяхната изключителна подкрепа и помощ.

Благодарим също на всички, които вярват в нашето начинание и ще продължат с нас в изграждането на нови устойчиви подходи!

Тази книга е реализирана от екипа на Балкански институт за устойчиво развитие.

Всички права запазени. Нито една част от книгата не може да бъде размножавана, обработвана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на автора.

© Цветелина Цветанова – автор, 2019
ISBN 978-619-91384-2-7

Техническа координация:

Цветелина Цветанова

Деница Цекова

Милена Кръстанова

Симеон Стоилов

инж. Лилия Тиркова

Представители на всички общини, организации и фирми, чиито добри практики са описани в книгата

Тази Бяла книга се издава с подкрепата на:

ФРАНЦИЯ

КЪГОВА ИКОНОМИКА И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ – СЪВМЕСТИМОСТ

Проф. Надеж Трусие
Сантиаго Перез
Татяна Рейес

Технически университет Троя

Кръгова икономика и устойчиво развитие: СЪВМЕСТИМОСТ между двете концепции

Двете понятия са сложни и с постоянно въздействие между тях. Те зависят от геополитическия контекст, в който се развиват. Отговорът, свързан със съвместимостта на двете концепции, зависи от това как се разглеждат възможностите и предизвикателствата, които всяка от тях поставят пред нас, както и очакваните резултати. Можем да започнем с това, че двете концепции споделят общ произход и нещо, което можем да оприличим на обща цел.

Кръгова икономика и устойчиво развитие: ПРОИЗХОД

Произходът на двете концепции идва от глобалните промени, свързани с антропоцена, които са в основата на концепциите за устойчиво развитие и кръгова икономика (*Sauvé, Bernard and Sloan, 2016*). Стратегии на различни сътрудничества на различни дисциплини от природните, социалните науки, инженерството и мениджмънта, позволиха да се оцени настоящото състояние на природата на нашата планета (*Rockström, Noone u lii, 2009*).

Преди около половин век разбрахме, че живеем на планета с ограничени ресурси и че нивото на потребление вече е неустойчиво (*Boulding, 1966*). По-късно научихме, че въпреки ползите, които носи, индустриализацията е пагубна за здравето на сухоземните екосистеми и на нашето общество (*Carson 2002, Ghisellini, Cialani u Ulgiati 2016*). Още по-драматично беше, че като индустриално общество сме повлияли върху изменението на климата за малко повече от един век (*Crowley, 2000*). Всички тези негативни планетарни промени, за които носим известна отговорност, поне по отношение на естествените пространства, предизвикаха нежелани последствия, които ни поставят в извънредна ситуация.

В отговор на това през 1987 г., по време на Световната комисия за околната среда и развитието на ООН, беше поставена концепцията за устойчиво развитие. Тя твърди, че е своеобразно „развитие, което отговаря на нуждите на настоящето, без да прави компромис със способността на бъдещите поколения да посрещат собствените си нужди“ (*WCED Bruntland Commission, 1987*). Това се превърна в политическа рамка за устойчиви практики в световен мащаб.

В същото време производителите от цял свят експериментират с различни технологии, за да намалят въздействието на тяхната дейност върху околната среда. През 50-те години на миналия век бяха приложени стратегии за намаляване на „end of pipe“; през 70-те години се появиха стратегии за предотвратяване на замърсяването; по-късно, в края на 70-те, началото на 80-те години, индустриалците положиха основите на това, което ще се превърне в централен въпрос на кръговата иконо-

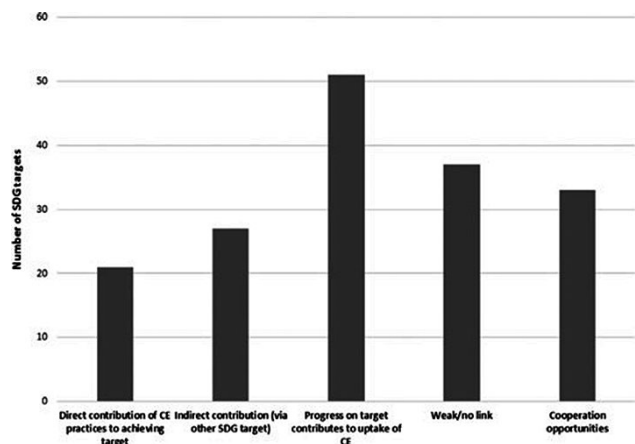
мика: предоставяне на различни методологии, които да надхвърлят концепцията за края на живота (*Stahel, 2016*). Концепцията на кръговата икономика превърна стария индустриален процес в творческа арена за ефективност и устойчивост.

Преглед на съвместимостта

Кръговата икономика и устойчивото развитие признават, че живеем на ограничена планета и двата подхода разглеждат като основна тема, това как сегашните и бъдещите поколения могат да удовлетворят своите нужди, но и да осигурят ресурс за бъдещите им нужди.

Процесите на устойчиво развитие предлагат стратегии за просперитет на хората, като се има предвид защитата на околната среда (Отдел за целите на устойчивото развитие (DSDG, 2018), което не е задължително да оспорва настоящите икономически процеси. Въпреки това, кръговата икономика има за цел да предефинира отношенията между хората, стоките и материала, който те използват, като подобрява ефективността на ресурса и минимизира отпадъците (*Geissdoerfer et al., 2017*). Техните цели се различават по пространствени и времеви мащаби, но са съвместими от самото начало.

Въпреки че и двете концепции имат свои собствени предизвикателства и ограничения, ние работим за проучване на тази съвместимост. Кръговата икономика работи в по-малък времеви и космически мащаб, като разглежда механизми за постигане на някои от целите на Програмата за устойчиво развитие за 2030 г. (*MGG, Millar, McLaughlin u Börger, 2019*).

Фигура 1. Връзка между целите на кръговата икономика (ЦК) и ЦУР (17 ЦУР с общо 169 цели). Патрик Шрьодер и Ал. (2019)

Патрик Шрьодер и Ал. (2019 г.) дават ясен пример за взаимовръзката между практиките на кръговата икономика и ЦУР, илюстрирани на Фигура 1. Чрез техния анализ те успяха да докажат, че практиките на кръговата икономика могат пряко да допринесат за 21 ЦУР и да допринесат непряко за 28 допълнителни цели. Те установиха, че най-важната връзка се отнася до ЦУР 6 (чиста вода и канализация), ЦУР 7 (чиста и достъпна

енергия), ЦУР 8 (достоеен труд и икономически растеж), ЦУР 12 (отговорно потребление и производство) и ЦУР 15 (живот на земята).

Следователно тази кратка статия показва, че все още предстои важен път за намиране на решения на глобалните предизвикателства, пред които сме изправени. Тук ще проучим най-видимите и ясни връзки между кръговата икономика и устойчивото развитие, които доведоха до много промени в изследванията за устойчивост.

Например, много решения са генерирани от кръговата икономика, в която е възможно да се спре потока на промишлени

отпадъци и едновременно с това да се регенерират естествените цикли на планетата (*Jeurissen 2000, Taylor, 2016*). **Представете си... можем ли да бъдем още по-креативни?**

Интересът към анализиране на връзката между кръговата икономика и устойчивото развитие е да се изследва съвместно потенциала на регенеративната икономика да остане в границите на планетата (*Hobson, 2016*), като си представя всички стратегии на растеж и разпад. Нуждаем се от по-бързи преходи за нова икономика, преди да отидем далеч отвъд границите на планетата и границите на нашето общество. Трябва да излезем от сегашната система и следващият раздел на тази книга ще вдъхнови дейности, действия и партньорства.

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Балкански институт за устойчиво развитие

www.bsdi-institute.eu
contact@bsdi-institute.eu